

Opvang slachtoffers Mensenhandel

Ten behoeve van de
Stuurgroep Programma RegioAanpak Veilig Thuis
16 april 2013

"Ieder mens telt!"

www.opvang.nl

Centrale vraagstelling

Welke verantwoordelijkheden hebben (centrum) gemeenten in opvang van slachtoffers van mensenhandel in het kader van de WMO

"Ieder mens telt!"

www.opvang.nl

Inhoud presentatie

Om de centrale vraag te beantwoorden volgt eerst een schets van:

1. de ministeriële verantwoordelijkheidsverdeling,
2. categorieën slachtoffers en de vragen die daarbij spelen.

"Ieder mens telt!"

www.opvang.nl

1. Ministeriële verantwoordelijkheden

Aanpak van Mensenhandel:

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Bescherming, opvang en hulp aan slachtoffers:

Gedeelde verantwoordelijkheid van het ministerie van VWS, V&J met deels project financiering vanuit SZW

"Ieder mens telt!"

www.opvang.nl

2. Onderscheid in categorieën slachtoffers

1. Nederlandse slachtoffers van binnenlandse handel
2. Buitenlandse slachtoffers van internationale handel (grensoverschrijdend)

"Ieder mens telt!"

www.opvang.nl

2.1. Nederlandse slachtoffers van binnenlandse handel

Dit zijn met name slachtoffers van loverboys.

Nederlandse slachtoffers kunnen gebruikmaken van hulp, opvang en behandeling in het kader van WMO, AWBZ en Zvw (GGZ) in de eigen gemeente. Als het voor de veiligheid nodig is kunnen ze terecht in de opvang in een andere gemeente.

"Ieder mens telt!"

www.opvang.nl

2.2. Buitenlandse slachtoffer van internationale handel

- Voor buitenlandse slachtoffers is hun verblijfsrecht van belang. Dit is, zowel voor Europese als niet-Europese slachtoffers vastgelegd in de B9 regeling. Een hoofdstuk in de vreemdelingencirculaire. Doel is om slachtoffers in staat te stellen aangifte te doen zonder dreiging van uitzetting.
- Verblijfsrecht en erkenning als slachtoffers zijn gekoppeld aan het strafrechtproces.
- B9 verblijfsvergunning houder heeft zelfde rechten op voorzieningen als een Nederlander

"Ieder mens telt!"

www.opvang.nl

Verschillende fases in de B9 regeling

1. Bedenktijd
2. Tijdelijke Verblijfsvergunning
3. Geen recht meer op verblijf
4. Voorgezet verblijf (indien van toepassing)

"Ieder mens telt!"

www.opvang.nl

Bedenktijd

- Slachtoffers krijgen maximaal 3 maanden de tijd om te bedenken of ze aangifte willen doen tegen de handelaren.
- In deze tijd zijn ze rechtmatig in NL maar hebben geen verblijfsvergunning.
- Ze kunnen een Rvb uitkering aanvragen bij het COA

De Regeling verstrekkingen bepaalde categorieën vreemdelingen (Rvb) is een maandelijks uitkering voor bepaalde groepen vreemdelingen. De Rvb-voorzieningen worden verzorgd door het COA.

"Ieder mens telt!"

www.opvang.nl

B9 Verblijfsvergunning

Als een slachtoffer van mensenhandel aangifte doet, krijgt zij (of hij) een verblijfsvergunning voor de duur van het strafrechtproces. Formeel is er nog geen sprake van vastgesteld slachtofferschap. Er is sprake van een vermoeden.

Kortom: de B9-status geeft iemand dezelfde rechten die een Nederlands staatsburger heeft, zoals voorzieningen (WMO, AWBZ, GGZ) en een woning.

"Ieder mens telt!"

www.opvang.nl

Sepot

Als de strafzaak wordt geseponeerd wordt de verblijfsvergunning ingetrokken. Het slachtoffer kan voortgezet verblijf aanvragen op humanitaire gronden.

De rechten die zij had op basis van de verblijfsvergunning lopen door tot definitieve beslissing op aanvraag voortgezet verblijf

"Ieder mens telt!"

www.opvang.nl

Definitieve beslissing op voortgezet verblijf

- A. Negatief besluit = terugkeer naar het land van herkomst via IOM of Dienst Terugkeer & Vertrek. Geen recht meer op opvang. Rijk is verantwoordelijk.
- B. Positief besluit = in NL blijven en inburgeren.

"Ieder mens telt!"

www.opvang.nl

Uitplaatsen van opvang naar woning t.g.v. de B-9 status

Slachtoffers hebben recht op uitplaatsing naar een woning als ze een verblijfsvergunning hebben

(ook al is die tijdelijk of zelfs al is die ingetrokken)

Ze tellen mee in de taakstelling voor het huisvesten van statushouders. Probleem is dat bij veel B9 slachtoffers de verblijfsvergunning wordt ingetrokken en terugkeer dan lastig is uit een reguliere woning. Corporaties springen zuinig om met het beschikbaar stellen van woningen.

Mogelijke oplossing: pilot idee in A'dam van een tijdelijke woonvorm tussen opvang en zelfstandig wonen.

Conclusie

Gemeenten zijn in het kader van de WMO verantwoordelijk voor een deel van de slachtoffers mensenhandel:

- De Nederlandse slachtoffers
 - De houders van een B9 status + voortgezet verblijf
- Gemeenten zijn in het kader van de WMO niet verantwoordelijk voor de buitenlandse slachtoffers in de bedenktijd of die uitgeprocedeerd zijn.
- Hiervoor is het rijk verantwoordelijk